

Kettős állampolgárság, és ami mögötte van Absztrakt

Előadó: Jakó Nóra Ágnes
gyakornok, PhD hallgató
SZTE – ÁJTK Alkotmányjogi Tanszék

Konzulens: Prof. Dr. Trócsányi László
egyetemi tanár
SZTE – ÁJTK Alkotmányjogi Tanszék

„Magyarország felelősséget visel a határon túli magyarok sorsáért”- áll az Alaptörvény D cikkében. Bár e rendelkezés csak 2012. január 1-je után lépett hatályba, úgy gondolom, hogy a jogalkotót már ez a szándék vezérelte, amikor 2010 augusztusában az 1993. évi LV. a magyar állampolgárságról szóló törvény módosításával lehetővé tette a határon túli magyarok számára, hogy kedvezményesen magyar állampolgárságot szerezzenek. Ezt követően kedvezményesen honosítható „az a nem magyar állampolgár, akinek felmenője magyar állampolgár volt vagy valószínűsíti magyarországi származását, és magyar nyelvtudását igazolja.”

Sokan úgy vélték, hogy a kormányzó pártok nemcsak a 2004-es kettős állampolgárságról szóló népszavazás elutasító eredményét akarták orvosolni, hanem ez az első lépcső, amely a határon túl élő magyar állampolgárok választójogának biztosításához vezet. Ez a feltevés – bár sokszor negatív felhangot kap – jogilag teljesen indokolható. Az állampolgársághoz számos ún. státuszjog kapcsolódik, mely közül az egyik legfontosabb a választójog. Véleményem szerint, ha az anyaország ezt nem garantálja, akkor „másodrangú” állampolgárság jönne létre. Emellett a Velencei Bizottság CDL-AD(2011)022-es számú állásfoglalásában is megállapítja, hogy 57 tagország gyakorlatát vizsgálva, csupán 12 országban nem biztosított a határokon kívül élő állampolgárok választójoga.

Mindezeket figyelembe véve a 2011. évi CCIII. az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény már deklarálta, hogy a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező állampolgárok pártlistára szavazhatnak, vagyis leadhatják a szavazatukat az országos listára fix, kiosztható mandátum nélkül.

Most, hogy a jogalkotó ezt a jogot biztosította a határon túli magyarok számára, egy újabb jogalkotási feladattal kénytelen szembesülni. A jelenleg hatályos 1997. évi C., a választási eljárásról szóló törvényben nincsenek meg azok a részletszabályok, amelyek alapján le lehetne bonyolítani az országgyűlési választásokat a magyarországi lakóhellyel nem rendelkező állampolgárok részvételével. Az ezzel kapcsolatos sarkalatos törvényről még tervezet sem került nyilvánosságra. A szabályozással kapcsolatban számos kérdés vetődik fel. Milyen modellt alkalmaznak kerületek kialakításakor? A virtuális jelenlét elvét mint Szlovákiában vagy virtuális lakóhely elvét mint Szerbiában? Csak személyesen lehet majd szavazni vagy bevezetnek új szavazási módot (levélszavazás, elektronikus szavazás) e helyett vagy e mellé?

Véleményem szerint azért fontos ennek a törvénynek a megfelelő kidolgozása, mert e mögött egy rendkívül összetett szabályozás áll. A magyar állampolgárok jelenleg még bizalmatlanok a kibővült választói kör tekintetében. Aggódnak, hogy olyan állampolgárok befolyásolják a választás végeredményét, akik nem Magyarországon élnek. Ezért is szükséges, hogy választójog anyagi és eljárási jogi alapelvei minden tekintetben érvényesüljenek, mert így lehet garantálni a választói bizalmat, a demokráciába vetett hitet és végső soron így érvényesülhet a jogállamiság követelménye.